

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
 izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddetek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Rydz Smigly

V Varšavi se je sestavila nova vlada. Novi predsednik vlade, kakor poročamo na drugem mestu, je general Skladkowski. Notranje politična poljska trenja so s tem očitno našla svojo trenutno rešitev o kompromisu. Še dobro so v spominu nedavni dogodki, ki so obrnili pozornost Evrope na Poljsko. Da ni ta pozornost zadobila prizvokov senzacije, je predvsem pripisati dejstvu tedaj prelomnejših političnih dogodkov v Evropi. Bil je tukaj konflikt med takozvano polkovniško skupino in med dosedanja vlado Koscialkowskega. Polkovniška skupina je prikrita in ne prikrita grozila z uporom. Nameravala je izvršiti puč in je radi tega, kakor znano, moral Koscialkowski v zadnjem hipu odgoditi svoje potovanje v Budimpešto, četudi je že bil brzovlak na varšavski postaji pod paro. Pred tem se je radi nekega članka prvaka polkovniške skupine Miedzinskega izvršila zaplenitev »Gazete Polske«, organa polkovniške skupine. Vmes so bili krvavi lvojski nemiri, nato proglasitev generalne stavke v Lvovu. Polkovniška skupina, ki ima svoje prijatelje na vseh vodilnih mestih politične uprave, je po svojih eksponentih spretno izrabljala nemire in so na povelje teh eksponentov padala na lvojskih ulicah delavska trupla, da se na ta način zbudi v ljudskih masah mržnja proti režimu Koscialkowskega. Napetost je šla v višek. Koscialkowski je nekaj dni zatem zares odpotoval v Budimpešto in je del časopisa pisal o njegovi zmagi proti polkovniški skupini. V resnici pa je bila samo na hitro izvršeno pomirjenje duhov. Danes pa Koscialkowski ni več predsednik poljske vlade. Na njegovem mestu se nahaja general Skladkowski, znani prijatelj generalnega inšpektora poljske armade Rydzia Smiglyja, ki ga je sam pokojni maršal Pilsudsky določil za svojega naslednika.

Istočasno z imenovanjem nove vlade pa je izšel tudi dekret prezidenta poljske republike, v smislu katerega bo od sedaj generalni inšpektor poljske vojske naravnost podrejen predsedniku republike in ne več ministrskemu predsedniku. Tudi je generalni inšpektor v službi vojske glavni poveljnik vse poljske vojske. Minister vojske predstavlja armado samo v ministrskem svetu, smernice mu daje generalni inšpektor, ki je z novim nastalom položajem postal poleg predsednika republike najodločilnejša osebnost v vodstvu poljskih državnih in vojskih poslov. S tem se je formalno ustvaril tisti položaj, ki ga je prej dejansko zavzemala močna osebnost pokojnega maršala Pilsudskega. Rydz Smigly je s tem zadobil oni položaj, ki mu omogoča, da s svojo osebnostjo in opri na pomembnost svojega položaja vrši poslanstvo naslednika maršala Pilsudskega. Tako se je iz tega trenja med polkovniško skupino, ki zahteva brez-kompromisno izvajanje načel, politike in taktike pokojnega maršala Pilsudskega ter takozvanimi revizionisti ter drugimi skupinami, izluščila kompromisna rešitev. V borbi proti polkovniški skupini eksponirani Koscialkowski je izkrcan, novi predsednik poljske vlade je dober prijatelj Rydzia Smiglyja, ki je v tej borbi ves čas zavzemal nevtrarno stališče. Morebitni premočni vplivi polkovniške skupine na državno in vojno vodstvo pa so nekako paralizirani že vnaprej z no-

Hajmverovska vojna napoved

DUNAJ, 16. maja. Zvezni kancelar dr. Schuschnigg je včeraj ob priliki velikega zborovanja na Dunaju prevzel vrhovno vodstvo Domovinske fronte. Ob tej priliki je imel govor, v katerem je napovedal razorožitev vseh militantnih zvez, v prvi vrsti hajmverovskih formacij. V Avstriji ni ma po mnenju vlade nikdo pravice nositi orožja razen vojske, orožništva in policije. V smislu te napovedi se je na Dunaju najprej razorožil brambni kor. Vprašanje je še, kaj se bo zgodilo s hajmverovskimi formacijami. Dejstvo je, da se bo ustanovila posebna milica Domovinske fronte in da bo podkancelar Baar Baarenfels imenovan za vrhovnega poveljnika, dočim bo državni tajnik Guido Zernatto imenovan za generalnega sekretarja Domovinske fronte na mesto odstopivšega polkovnika Adama. Hajmverovske organizacije so pozvale svoje članstvo k disciplini in zvestobi. Omenjeni oklice se zaključuje z besedami: »Avstrija se nahaja v hajmverovskem taboru in bo nam pripadla.« V vladnih krogih se to smatra kot Starhembergovska vojna napoved.

Laburisti za poostreitev sankcij in proti „splendid isolation“

ZENEVA, 16. maja. Angleški zunanji minister Eden je odpotoval v London.

LONDON, 16. maja. Delavska stranka je sprejela resolucijo, v kateri se zahteva poostreitev sankcij proti Italiji. Tudi se v resoluciji zahteva, da se pristopi k organiziranju miru in okrepitvi stališča Društva narodov. Značilno je, da se v resoluciji odklanja znana britanska politika »Splendid isolation«.

Abesinski odpor še ni stet

PARIZ, 16. maja. Agentura Radio poroča iz Džibutija, da je po vestih iz Diridave prišlo do spopada pri Nabatahri med laškimi oddelki in nekaj tisoči abesinskimi vojaki. Italijani so hoteli zavarovati železniško progo na tem mestu, na kar so Abesinci navalili s toliko silo na Italijane, da so se Italijani morali umakniti.

Vračajo se...

ADEN, 16. maja. Semkaj je prispel parobrod, na katerem se je vkrcaal Mussolinijev zet grof Ciano in oha Mussolinijeva sina Bruno in Vittorio, ki se vračajo iz Vzhodne Afrike v Italijo. Z njim potuje tudi bivši glavni tajnik fašistične stranke Farinacci, ki je v vojni izgubil desno roko, razen tega pa tudi več častnikov eskadre La Disperata.

Angleški državniki k Hitlerju

BERLIN, 16. maja. Havas poroča: V diplomatskih krogih se trdovratno šušlja o sestanku sir Erika Phippsa in kancelarja Hitlerja. Ta sestanek je bil informativnega značaja glede predstoječega obiska nekaterih britanskih političnih osebnosti v Berlinu. Sir Erik Phipps se je s Hitlerjem razgovarjal tudi o kolonialnem problemu. Govori se, da bi prišel v Berlin razgovarjat se s Hitlerjem lord Halifax.

V Sveti deželi teče kri

JERUZALEM, 16. maja. Po Arabcih izvajana davčna stavka napram angleškim mandatnim oblastvom, je zavzela obseg, kakršnega ni bilo pričakovati. Po vseh mestih so Arabci davčne uprave dobesedno cernirali, tako da ni bilo nikomur mogoče, da bi plačal davke. Istočasno je arabski nacionalni odbor proglasil bojkot vsega angleškega blaga. V Jaffi so nastali izgredi, katerih se je udeležilo okoli 10.000 ljudi. Tri osebe so bile ubite, 25 pa težko ranjenih. Napetost narašča, ker hočejo Arabci od angleških oblastev izsiliti prepoved na dalnjega naseljevanja Židov. V angleških krogih se boje, da ne bi val arabskega odpora prešel na Egipt.

DUNAJ, 16. maja. Avstrijska vlada je aneksijo Abesinije po Italiji oficijelno priznala.

vo formiranim položajem generalnega inšpektora, ki je s tem postal nekakšen dejanski diktator.

Zdi se, da so bili pri reševanju tega konflikta merodajni tudi drugi socialni, zunanje-politični in gospodarski momenti. V nižjih kmečkih in delavskih slojih se je opazala vedno večja nejevolja, ki je imela svoj odraz v besnih antisemit-skih pogromih, dočim je dosedanja vla-

da skušala biti napram židovskemu življenju, ki zavzema 11% vsega poljskega prebivalstva, korektna. Na drugi strani težko gospodarsko stanje, saj je zlata zaloga poljske banke padla za 9,5 milijonov zlotov, devizna zaloga pa se je skrčila na 15 milijonov zlotov. Zunanje-politično pa se bo očitno skušala striktno izvajati takozvana »politična ravnotežja« v duhu načel pokojnega maršala

Pabecki

JUGOSLAVIJA - ŠPANIJA.

Včeraj se je zaključila trgovinska pogodba med našo državo in Španijo.

AMNESTIRANI.

Bolgarski kralj Boris je na svoj god amnestiral 50 oseb. Med amnestiranci sta tudi bivši notranji minister polkovnik Grum Kolev in polkovnik Kalenderov, ki sta kakor znano bila radi zarote obsodjena na smrt na vešalih.

POLJSKI ZUNANJI MINISTER BECK pride dne 25. t. m. v Beograd. Tako poroča agentura »Iskra«.

MARŠAL FRANCHET D'ESPEREY

je bil včeraj na Oplencu, kjer je položil na grob blagopokojnega kralja Ujedinjene palmove vejice in ostal nekaj minut v molitvi. Poklonil se je tudi manom kralja Petra Osvoboditelja in Vožda Karadjordja.

ZBOGOM.

Havas poroča iz Ženeve, da je Guatemala izstopila iz Društva narodov.

ODPUŠČEN...

Srpko Vukanović, član Jeftičevega kluba in sorodnik prejšnjega predsednika vlade B. Jeftića, je odpuščen iz službe pri beograjski občini. V utemeljitvi odpusta se poudarja, da je inkompatibilno biti narodni poslanec ter istočasno vršiti službo občinskega uradnika.

NEMŠKI »KVART« JRZ.

V Novem sadu so te dni izvolili odbor za »Nemški kvart JRZ«. Kot delegat JRZ je bil navzoč Radmilo Živanović. Za predsednika »Nemškega kvarta JRZ« je izvoljen dr. Nikola Hesslinger, vodja »Mladonemškega pokreta«, za podpredsednika Jakob Brlek in Josip Gut, za tajnika Josip Ebinger, za blagajnika Anton Ruder.

POBREŽJE: SV. VID.

Notranji minister je podpisal uredbo o spremembi področja občine Sv. Lovrenc na Dravskem polju ter uredbo o spremembi imena občine Pobrežje. Po prvi uredbi se kraji Gornja Pristava, Popovci, Sela in Barislavci izločijo iz občine Sv. Lovrenc in priključijo občini Pobrežje v ptujskem srezu. Ime občine Pobrežje se po tej uredbi spremeni v občina Sv. Vid pri Ptuj.

SENCE IN DUHOVI.

Za Jevtičeve vlade smo čitali v uvodniku glavnega radikalnega glasila za Dravsko banovino: »... Vse resne stranke v naši državi so za Jugoslavijo, za njeno nacionalno in državno okrepitev... To je slovesno izjavil tudi sedanji predsednik vlade... Klicanje starih senc in duhov, kakor v coprnških romanih, ni ne državniško ne sodobno in kdor se s tem peča in skuša na tem zidati... ni še dorastel za novi čas in razmere. V smislu programa Jevtičeve vlade je, da naš dom temeljito prezračimo... Nihče ne želi biti edini gospodar v Sloveniji. Vlada naj demokracija, soglasje vseh pametnih in poštenih ljudi, ki imajo svoje nazore, programe in smernice zato, da koristijo skupnosti, ne pa samo eni stranki.«

Pilsudskega, ki je nenapadalna pakta z Moskvo in Berlinom smatral kot enakovredna instrumenta te svoje ravnovesne politike.

V vznemirjeni Poljski je torej očitno zmagal duh velikega pokojnega maršala. Poljska vidi v Rydz Smiglyu najboljšega garanta maršalove politične dedščine.

Ogled v svet

Nova poljska vlada

VARSAVA, 15. maja. Po sinočnji ostavki vlade Kosciolkowskega je predsednik republike takoj poveril sestavo vlade generalu Sladkowskemu. Mandatar je danes popoldne že predložil listo nove vlade, ki je bila takoj zaprisežena. Vlada je sestavljena takole: Ministrski predsednik in notranji minister general Sladkowski; pravosodni minister Vitol Gradolski; minister za trgovino in industrijo Roman; minister za socialno politiko dosedanji ministrski predsednik Kosciolkowski; finančni minister dosedanji minister Kiatkowski; minister za narodno obrambo general Kaspricki; zunanji minister Beck; prosvetni minister Sviečnoslawski; kmetijski minister Poniatowski; prometni minister Urlich in poštni minister Kalinski.

Alarmno stanje v Spaniji

MADRID, 16. maja. Vlada je proglasila alarmno stanje po vsej državi. Ministrski predsednik je izjavil v parlamentu, da je bila ta odredba potrebna radi podtalnega delovanja ekstremističnih elementov.

VALENCIJA, 16. maja. V vasi Cargagente so ekstremi zažgali dve cerkvi in samostan.

MADRID, 16. maja. DNB poroča: V nekaterih pokrajinah so zopet izbruhili nemiri in demonstracije. V Alsiri v pokrajini Valencia je nastalo streljanje med delavci, ki so popravljali neko cerkev, ki so jo poškodovali marksisti in levičarski ekstremisti, pri čemer je bil eden delavec smrtno ranjen. Množica je nato ob komunističnih vzklikih krenila po ulicah in zažgala cerkvi Kan Juana in Santa Catalina, nadalje meščanski dom, hranilnico, samostan, bogoslovje in razen tega vilo nekega desničarskega vodje. Ojačeni policijski oddelki so prispele iz Valencije in se je po večurnem posredovanju posrečilo vpostaviti red in mir. Med ljudmi je veliko razburjenje. V Vigu so marksistični delavci objavili generalno stavko. V mestu je ustavljen vsak promet. Začasnno se je prekinilo celo delovanje vode. Tudi v Negu pri Alikante je nastala krvava bitka med marksistični poljedelskimi delavci in političnimi nasprotniki. Smrtnonevarno so ranjeni trije ljudje. Delavci so proglasili protestno stavko. Vse trgovine so zaprte.

MADRID, 16. maja. D. Dosedanji notranji minister in minister za javna dela Casares Chioza, ki mu je bil poverjen mandat za sestavo nove vlade, je objavil nocoj sestavo svojega novega kabineta: Predsednik min. sveta in minist. vojske: Casares Chioza; zunanji minister: Augusto Barcia; minister mornarice: Hoze Giral; notranji minister: Aonles; minister za javna dela: Antonio Velas; minister za prosveto: Barnes; minister za finance: Enrico Ramos; minister za trgovino in industrijo: Alvarez Buila; minister za pravde: Garzon Blasco; minister pošte in telegrafa: Luiz Funez. Dalje v novem kabinetu tudi minister Gine de los Rio. Sestava nove vlade je slična predhodni. V glavnem prevladujejo republikanski levičarji. Vlada se je razširila z vstopom stranke Esquere.

Kitajska se dovoli naprej

PEKING, 16. maja. Japonska politika je dosegla v severni Kitajski zopet velik uspeh. Bivša kitajska pokrajina Čahar se je oddvojila od Nankinga ter se proglasila za nezavisno državo. Mongolski knez Evang je bil proglašen za vladarja te nove države. S tem je Japonska razširila svoj vpliv v severni Kitajski, kjer razpolaga trenutno Japonska s 75.000 vojakih, ki so razdeljeni v pet divizij, ki so pretežno motorizirane.

340 km od Adis Abebe...

KAIRO, 15. maja. Angleški konzul v Gore, ki se nahaja v zapadni Abesiniji, 340 km jugozapadno od Addis Abebe, poroča, da se je v Gore mobilizirala abesinska vlada, ki jo tvorijo v glavnem dosedanji člani abesinske vlade, ki se jim je posrečilo, da so s seboj odvedli tudi državni arhiv. Abesinska vlada v Gore je ukrenila vse potrebno, da bo varna pred laškimi napadi.

Hulnični razgledi

Organizator, stanovsko glasilo zasebnih nameščencev. Te dni je izšla peta letošnja številka, ki prinaša naslednjo vsebino: dr. Branko Alujevič: Pravica do hranarine v zavarovanju zoper bolezni. — Število privatnih nameščencev v naši državi. — Težak položaj odvetniškega in notarskega nameščenstva. — Naše socialne ustanove (Pokojninski zavod). — Nameščenško pravo v praksi (socialna zaščita). — Naš stanovski pokret.

Planinski vestnik. Izšla je majniška številka reprezentativne revije, ki jo izdaja Slovensko planinsko društvo v Ljubljani. Peta letošnja številka vsebuje naslednje članke: Ana Čebela: Ob vstajenju pod Ojstrico. — Janko Mlakar: Spomini in opomini. — Marijan Lipovšek: Pomladanska zima na Komni. — Dr. J. Prešern: Steinernes Meer-Watzman. — Naš kotiček: Črtica o umetniškem značaju slikarja Valentina Hodnika. — Obzor in društvene vesti: Planinsko turistično potovanje po Jadranu. — Mednarodna fotografska razstava v Ljubljani. Marijina kapela v Planici. Film »Triglavske strmine«. Foto-revija o krasotah naše obale Jadrana.

Misel in delo, kulturna in socialna revija, osebuje v pravkar izdani 6. letošnji številki sledeče prispevke: Dolžnost močnejšega. — Jože Zelan: France Graien-

auer pred avstrijskim vojnim sodiščem. — G. Šilih: Narodno socialistična vzgoja v Nemčiji. — Dr. fh. C. Nagode: O avtomobilizmu drugod in pri nas. — Revija »Misel in delo« sporoča cenj. mariborskim naročnikom, ki še niso poravnali naročnine, da se bo te dni zgasil pri njih zastopnik revije. Cenj. naročniki se naprošajo, da še odzovejo njegovemu vabilu za naročnino. — V »Obzorniku« omejene revije piše dr. E. Vrčon o temi: Ženeva likvidira? — M. T. Ristič: Italijanski nacionalizem. — L. Č.: O novi ureditvi kredita v Italiji. — Dr. Fr. Ilešič: Kako je avstrijska državna oblast leta 1903. cenzurirala slovensko srednješolsko čitanko. — Dr. P. Strmšek: Izvenšolsko nadzorstvo mladine.

Zbirka narodnih zdravij za moški zbor, ki jih je nabral in priredil Ljudevit Zepič, umetniški vodja in učitelj znanega in priljubljenega slovenskega vokalnega kvinteta, je pravkar izšla v založbi Glasbene Matice ljubljanske. Zbirka obsega sedem pesmi in sicer: Slovenec, Slovenca vabi, Ena kupica, Oj preluba vinska trta, Ljubezen večna ustvarja vse, Zmeraj se veselim, To žlahtno vinsko kapljico, Trik/Trik! saj ga je še več. Zbirka je izdana v partituri v priporočljivi žepni obliki in stane 10 Din. Naroča se pri Glasbeni Matici ljubljanski.

Zdravstvena vprašanja

Zakaj boi jetiki?

Vseh Slovencev, ki letno umrejo za jetiko, je do 4000 (nad 2000 v Jugoslaviji, ostali izven mej naše države). Jetiko povzročajo in širijo kužne gljivice, bacili, ki jih odprto bolni trosijo naokoli. Takih za druge ljudi kužnih bolnikov je v naši banovini nad deset tisoč. Da se preprečijo okužbe po njih, bi se kužni morali oddeliti od zdravih. V posebnih zavodih, ozdravnih v bolnišnicah in zdraviliščih, neozdravni večji del po zavetiščih, le oni kužno bolni bi smeli ostati doma, ki imajo posebno sobo za sebe in se morejo in znajo ravnati po vseh zdravstvenih navodilih, da ne okužujejo svojcev in ostale okolice. V praksi je le malokdaj mogoče v lastnem domu tako paziti, da ni kužne nevarnosti za druge, zlasti za otroke.

Na enega kužnega pride pri nas najmanj pet nekužnih, toda še vedno aktivno za jetiko bolnih, ki tudi potrebujejo rednega zdravljenja in skrbne nege. Če vračunamo še ogrožene svojce obolelih, doženemo najmanj 150.000 ljudi, ki so pri nas neposredno ali posredno prizadeti po jetiki. Ostali prebivalci pa vedno lahko zapadejo okuženju in obolenju. Pri nas je 65 odst. kmečkega prebivalstva, ki za primer bolezni, n. pr. jetike, ni primerno zavarovano, temveč je večinoma navezano le na lastna nezadostna sredstva.

Če izračunamo vse finančne žrtve, ki so neposredno ali posredno posledica jetike v naši banovini, potem dobimo vsoto več milijonov, ki gre vsako leto v izgubo na račun narodnega premoženja.

Iz vseh teh razlogov je potrebno tuberkulozo čim bolj zatirati in omejevati, to pa je mogoče le s sistematsko borbo proti njej. V tej borbi moramo vsi sodelovati: 1. ker se prej ali slej vsi okužimo s klicami jetike, 2. vsi lahko zbolimo, 3. v bolezni lahko postanemo vir okužitve in obolenja za druge, 4. ker je od urednega življenja poedinca zelo zavisno, da li bo zbolel in potem širil bolezen dalje ali ne.

Duševno in telesno zdravje poedinca navadno korenini v zdravstveno urejenem življenju, za kar je potreben primeren pouk.

Ali se dandanes boj proti jetiki vrši v zadostnem obsegu, ali imamo v tem boju

na razpolago zadostna sredstva in dovolj potrebnih ustanov? Žal nimamo. Organizirana borba proti kruti jetiki je pri nas še na začetni stopnji. Vršijo se pač pouki o zdravju in bolezni na splošno in posebej o tuberkulozi z govorenjem in pisanjem besedo, s slikami, filmom, itd. Vsako leto je določenih nekaj dni za prav sistematsko propagando proti jetiki, letos od 17. do 24. maja. Zboljšanje prehrane, saniranje stanovanjskih nepravil je mogoče le z zadostnim zaslužkom, ki je navadno izraz socialno pravično urejene družbe in povolnih splošnih gospodarskih prilik. Le na taki osnovi je mogoče redno paziti na okolnosti, ki kvarno vplivajo na zdravstveno kondicijo in mnogokrat pospešujejo tuberkulozo: na preobremenjenost z delom, prezaposlitev mladostnih, mater, itd. — Otroke kužno bolnih staršev je treba od roditeljev čim prej oddeliti; tak otroci so pretežen del bledi in slabotni, zato naj bi se zasebno ali v skupnih kolonijah čim bolj okrepili in postali odpornejši za bolezen. Družinski dohodek in o v i naj bi bili zdravstveno čim bolj urejeni, zračni in solčni, da se v njih telo in duša res dobro počutita in tako oddaljujeta od grozeče bolezni.

Jetika je splošno ozdravna bolezen, dokler se v telesu ni preveč razpasla. Zato je neobhodno potrebno, da se obolenje čimprej spozna in čimprej začne zdraviti. Res je, da počitek, dobra hrana, čisti zrak pospešujejo okrevanje, toda ti predpogoji morajo dejansko biti na razpolago vsem obolelim, za kar so potrebni bolniški zavodi, bolnišnice in zdravilišča, dostopni vsem slojem pod vodstvom strokovnih zdravnikov. Žal je prav v tem pogledu pri nas mizerija velika. Naša naloga je, da zainteresiramo vso dobro mislečo javnost ter tako skupno vršimo krepek moralen pritisk na odgovorne činitelje, da se ti zli nedostatki čimprej popravijo. Enako je tudi potrebno poskrbeti za nekaj zavetišč za neozdravno bolne, ki doma nimajo priložnosti za primerno izolacijo.

Etična višina poedincev in ljudske družbe pa bo vedno spiritus agens za živahno delo na tem polju.

POMLADANSKI MEDDRUŠTVENI

SOKOLSKI JAVNI NASTOP

v nedeljo 24. t. m. ob 15. uri v Ljudskem vrtu na letnem telovadišču Sokola Matice

Spodnja gibanja

Jutri: SK Ljubljana: SK Železničar

STADION SK ŽELEZNIČARJA BO JUTRA V ZNAMENJU OGORČENE BORBE ZA TOČKE. KDO BO ZMAGAL?

Morda je jutrišnja nedelja črna najvažnejših v letošnji nogometni sezoni. Za naslov prvaka LNP se bosta namreč borila najresnejša konkurenta v prvenstvenem ožjem tekmovanju LNP, in sicer SK Ljubljana in SK Železničar. SK Ljubljana je po združitvi nogometnih sekcij ASK Primorja in SK Ilirije poklican, da reprezentira ljubljanski nogomet. Ljubljansko časopisje je takoj po ustanovitvi SK Ljubljane naglasilo, da predstavlja ta novo formirani klub elito slovenskih nogometašev, ki bo v stanju, z uspehom konkurirati z zagrebškimi in beograjskimi klubi. Ta SK Ljubljana pa bo jutri moral preizkusiti svoje moči z našim predstavnikom v ožjem tekmovanju LNP, to je z SK Železničarjem. Srečanje obeh nasprotnikov se pričakuje z izredno velikim zanimanjem, in je gotovo, da bo

jutrišnja tekma privabila rekordno število gledalcev. Izid tekme je, po zadnjih rezultatih sodeč, ki sta jih dosegla oba nasprotnika, popolnoma negotov. Ta ali ona okolnost sicer govori za zmago SK Ljubljane, vendar smo prepričani, da to ne bo šlo kar tako lahko. Glede znanja sta si oba nasprotnika popolnoma enakovredna, in če bo SK Železničar zaigral z voljo in elanom ter ambicijo, potem smo prepričani, da bosta točki ostali v Mariboru. Naloga in dolžnost enajstoričnega SK Železničarja je, da zaigra s požrtvovalnostjo, kajti zmaga nad SK Ljubljano bi pomenila, da pripada primat v slovenskem nogometu — Mariboru.

Tekma se bo vršila ob vsakem vremenu na stadionu SK Železničar ob Tržaški cesti in se bo pričela ob 16. uri.

Slovenjebistiške novice

V seznamu vlakov, ki vozijo ob nedeljah in praznikih, je s 15. majem 1936 uvrščen tudi nov vlak, ki odhaja iz Sl. Bistrice - mesto vsako nedeljo in praznik ob 21.12 uri z zvezo na nočna vlaka iz Maribora in Zidanega mosta. S tem vlakom je odstranjen dosedanji nedostatek, da so morali obiskovalci Vel. vrha, Sv.

Treh kraljev, Črnega jezera itd., že zgodaj popoldne zapustiti navedene kraje, ako so hoteli še pravočasno na popoldanski vlak proti Mariboru in Celju. S to zvezo je tudi omogočen najlepši enodnevn izlet po Pohorju in sicer z jutranjim vlakom iz Maribora do Ruš, na Ruško kočjo k Sv. Trem kraljem z obiskom Velikega vrha, na to v Sl. Bistrico s povratom proti Mariboru ali Zidanem mostu z večernim vlakom ob 21.12 uri.

Mariborske in oboliške novice

Nove regulacije trgov, ulic in cest

Kaj je ugotovila komisija banske uprave

Poročali smo že, da se je mudila dva dni v Mariboru komisija banske uprave, ki je na kraju proučila načrte za regulacije nekaterih mestnih trgov, ulic in cest.

Načrt regulacije Kralja Petra trga: Komisija je podrobno proučila in ga z nebištvimi spremembami odobrila. Končno besedo pa bo še izreklo ministrstvo, ker vodi preko Kralja Petra trga državna cesta, kar povzroča razne težave pri regulaciji trga in ureditvi prometa. Hodniki ob hišah se bodo razširili, razširilo se bo po načrtu tudi ustje državnega mosta in bodo na levi strani vodile stopnice v Taborsko ulico, javno

stranišče na desni strani pa se bo pokrilo. Ker je komisija zahtevala odstranitev vsega, kar bi oviralo promet, bodo morale izginiti s Kralja Petra trga tudi vse bencinske črpalke.

O načrtu regulacije Glavnega trga in ureditve javnega prometa na Glavnem trgu pa je imela komisija banske uprave svoje pomisleke. Komisija je predvidela razdelitev Glavnega trga v tri otoke, od katerih bi bil srednji regulator vsega javnega prometa. S srednjim otokom bi bilo namreč odstranjenih troje za javni promet nevarnih prometnih križišč in promet bi se zlival v pravilne smeri. Odobrila pa je komisija odstra-

nitev javnega stranišča, prestavitve Mariborskega znamenja na zahodni konec trga in zgraditev tipičnega vodnjaka na vzhodnem delu spodnjega večjega otoka. Regulacijo pa bo še ponovno proučil mestni gradbeni urad v smislu strokovnega mnenja komisije.

Nadalje je komisija proučila na kraju načrt ureditve javnega prometa na križišču Vetrinske in Tattenbachove ulice. Vagalni hiši šteje 1 in 3 se bosta podrli in se bo na ta način pridobil primeren prostor za razširitev ozkih začetkov Vetrinske in Tattenbachove ulice.

Studenški občinski proračun sprejet

Včeraj popoldne je bila v studenškem občinskem domu proračunska seja studenškega občinskega odbora. Po uvodnih besedah župana A. Kaloha je podal obširen ekspozé finančni referent Vranc o novem proračunu studenške občine za 1936/7 in o finančnem stanju, nakar se je novi proračun po izčrpnih debatih sprejel. Osebnih razhodov izkazuje Din 85.800, materialni pa 31.600 Din. Osebnih in imovinskih vrednosti izkazuje postavko Din 242.480. Za gradbeno akcijo se predvide-

va postavka 66.840 Din, za kmetijstvo 2000 Din, narodno zdravje 600 Din, socialno skrbstvo 51.680 Din, Olepševalno društvo 500 Din, obč. podjetja 31.055 Din, nepričakovani razhodki Din 14.500. Skupno znajajo torej razhodki 491.455 Din in sicer osebni razhodki 85.800 Din, materialni razhodki na 405.655 Din. Ravnotoliko izkazuje tudi dohodki. Ubožni sklad izkazuje na razhodkih in dohodkih 35.380 Din.

Skrivnostni požar v Halozah

Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča se je danes dopoldne bavil s slučajem požara pri Sv. Barbari v Halozah, ki je dne 20. decembra 1934 vpepelil domačijo posestnice Zlate Primožičeve. Obtoženi da so s požigom uničili hišo in gosp. poslopje, deloma tudi premičnine Zlate Primožič, deloma pa tudi premičnine prikrivali z namero, da bi Zlata Primožičeva dobila od zavarovalnice »Jugoslavije« v Ljubljani zavarovalnino 494.000 Din, so sedeli danes na zatožni klopi 37 letni zasebnik Žiga Primožič, 28 letni posestniški sin in ključavničarski pomočnik Jakob Majcenovič, 45 letna posestnica in trgovka in gostilničarka Zlata Primožič, 34 letni pos. Franc Mlaker in 56 letni posestni in žu-

pan občine Sv. Barbara Janez Krajnc. — Žiga Primožiču in Jakobu Majcenoviču očita obtožnica, da sta v noč na 20. december 1934 zažgala hišo in gospodarsko poslopje, kateri sta z delom premičnin vred pogoreli, Mlakerju, Krajncu in Zlati Primožičevi pa, da so zakrili, oziroma odvažali premičnine.

Razpravi predseduje sos Kolšek, v tista sta sos dr. Tombak in dr. Kotnik, obtožnico zastopa državni tožilec dr. Dev, obtožence pa branijo odvetniki dr. Šnuderl, dr. Štor, dr. Irgolič in dr. Bučar. Razpravi prisostvuje tudi izvedenec univ. prof. dr. Šerko.

Razprava bo predvidoma trajala ves dan.

Vsa fara pokonci

ali prezanimiva zgodbica o nagrobnem spomeniku

Farani marješke župnije ob Pesnici imajo svojevrstno senzacijo. Mnogo vedo o njej povedati zlasti ženske. Orožniki so namreč te dni izsledili pri nekem posestniku Francu S. v Jakobskem dolu maribornat nagrobni spomenik, vreden okrog 2000 dinarjev, ki je pred tremi leti izgubil z groba pokojnega Franca Stichla, pokopanega na pokopališču pri Sv. Marjeti. Sorodniki pokojnega Stichla so takrat pri-

javili zadevo orožnikom, ki pa dolga tri leta niso mogli zadeve pojasniti. Ko so zaslišali posestnika Franca S., je ta odločno zanikal vsako krivdo, in trdil, da je odpeljal nagrobni spomenik s pokopališča z dovoljenjem in je tudi za to obljubil 100 din. Razumljivo je, da je zaradi nagornega spomenika sedaj vsa fara pokonci.

Tekmovanje za prvenstvo LNP

V nedeljo, dne 17. maja ob 16. uri na stadionu SK Železničarja

SK Ljubljana : SK Železničar

Predtekma ob 15.30 uri

Ob vsakem vremenu

Kino kavarna, restavracija bar. Od danes dalje nova, prvovrstna godba Quintet Slamič, senzacionalen internacionalni spored 1½ Carlos, Kitty Horvath, Bobby Sachs itd. Prvovrstna postrežba, solidne cene. Najlepsi bar v državi.

Jadranska straža, Gregorčičeva ul. 26, sprejema prijave za letovanje odraslih v lastnem domu v Bakru. Popolna oskrba s taksami vred Din 30 za osebo za maj in junij.

Olepševalno društvo Studenci vabi svoje člane v nedeljo dne 17. V. 1936, ob 9.30 v gostilni Spuraj k občnemu zboru.

V nedeljo, dne 17. maja otvoritev kopališča in restavracije na Mariborskem otoku.

K Renčelju na Pobrežje jo mahiamo. Tam se bomo danes smejali. Igrala se bo namreč danes zvečer od 20. ure naprej zelo zabavna opereta »Kakor stari tako mladi«. Torej pojdemo!

V nedeljo, 17. maja velika gasilska tombola v Pekrah v novem velikem gostilniškem vrtu. Med več sto dobitki je glavni dobiček Din 2.000. Po tomboli velika veselica.

Narodno strokovna zveza podružnica v Mariboru, sklicuje članski sestanek za nedeljo dne 17. maja 1936 ob pol 10. uri v prostorih tajništva, Sodna ulica 9 III. nadstropje. Ker je dnevni red važen, prosimo vse člane, da se zanesljivo tega sestanka udeležijo.

Pevsko društvo »Luna« ima radi izleta v torek 19. t. m. pevsko vajo. Vabljeni stari in novi pevci.

Stenografi se snidejo v ponedeljek ob 20. uri na drž. trg. akademiji. Poročilo o dosedanjem in razgovor o bodočem delu. Važno!

Ob ugodnem vremenu v nedeljo otvoritev najlepšega gostilniškega vrta mariborske okolice s koncertom. Vsak čas piščanci in druge specialitete! Pivo iz sodčka, izbrana vina. Gostilna Krempel, Zg. Radvanje.

Krajevni odbor vojnih invalidov priredi 6. septembra t. l. na trgu Svobode invalidsko tombolo z lepimi dobitki. Vsa društva naprošamo, da ta dan pustijo prost za nas.

Ravnatelj Hladek-Bohinjski je osnoval prvi mariborski godalni kvartet. Tvorijo ga gg. Bibianko Alfred, I. violina, Sikošek Rajko, II. violina, (obadva dolgoletna gojenca Hladekova:) Viole je prevzel Hladek sam, violoncelo pa je v rokah znane domače umetnice pedagoginje ge. prof. Grete Pelikanove. Ker naš Maribor stalnega godalnega kvarteta doslej še ni imel, je s tem izpolnjena zopet važna vrzel na glasbeno-kulturnem polju v našem mestu. Ta kvartet nastopi prvič v nedeljo, 17. tm. zvečer v Karlinovi dvorani ob priliki radijskega prenosa.

Restavracija »Mariborski dvor«. Danes pojedina divjačine vseh vrst. Izborna do

Tovarna kanditor in čokolade UNION proizvaja svoj KAKAO SPECIAL z najmodernejšimi stroji in samo iz prvovrstnih sirovini. Zaradi tega je UNION KAKAO odličnega okusa in zelo lepe temne barve. UNION KAKAO je zelo dobro in izdatno hranivo in zato zelo poceni. UNION KAKAO je zaradi svoje hranljive sestave posebno primerna hrana za otroke, bolnike, slabokrvne in nervozne. Zahtevajte povsod izrečno samo UNION KAKAO.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota 16. maja ob 20. uri: »Sveti Anton, vseh zaljubljenj patron«. Znižane cene. Zadnjič v sezoni.

Nedelja, 17. maja ob 15. uri: »Otroška plesna prireditev zagrebške plesne šole Mercedes Goritz-Pavelić«.

Ponedeljek, 18. maja: Zaprto.
Torek, 19. maja ob 20. uri: »Tuje dete«. Red A.

Kino

GRAJSKI KINO. Danes premiera vefilma »NEPOROCENA ZENA«.

V glavni vlogi naša rojakinja Angela Zalokar in veliki filmski umetnik Emil Jannings.

Kino Union. Od danes vefilm »Sto dni Napoleona«, Werner Kraus, Gustav Gründgens, Elsa Wagner, Peter Voss v glavnih vlogah.

Štev. Jugoslavije priredi v letošnji sezoni s sodelovanjem Dubrovačke parobrodске plovitbe v Dubrovniku več 10 dnevnih planinsko-turističnih potovanj vzdolž naše obale s parnikom »Pelješac«. Cena potovanja (vožnja in hrana) znaša Din 1.200 po osebi. Vse nadaljnje informacije in prijave pri Putniku, Maribor, Aleksandrova 35, tel. 21-22.

Žične vložke.

Železne zložljive postelje kupite poceni pri

FRANJU NOVAKU

Koroška cesta 8 Vetrinska ulica 7

O tem in onem

Odvetniški izpit sta napravila pri apelacijskem sodišču v Ljubljani tukajšnja odvetniška koncipienta dr. Jože Goričar in dr. Vladko Šmid. Iskreno čestitamo!

Iz policijske službe. Premješčen je od tukajšnje obmejne policije v Novi sad policijski agent Života Gavrilović, iz Šida k tukajšnji obmejni policiji pisarniški uradnik Anton Anič, iz Skoplja k tukajšnji obmejni policiji pristav dr. Ant. Čurina, iz Novega sada k tukajšnji obmejni policiji policijski agent Ivan Lubej. V Kotoribo pride pisar pripravnik Ivan Dragaš od tukajšnje obmejne policije, v Belo Palanko pa je predstavljen od tukajšnje obmejne policije pisar Živko Štefanović.

Napredovanje. Za svetnika agrarnega oddelka pri sreskem načelstvu Maribor levj breg v peti skupini je imenovan Jan Osojnik, višji agrarni pristav v 6. skupini.

Iz železniške službe. Za kontrolorja na postaji Poljčane je postavljen Franc Heric, kontrolor postaje Pesnica. Za kontrolorja prometno komercialnega oddelka je postavljen Franc Lipovšek, kontrolor postaje Poljčane.

Iz kazniške službe. Iz mariborske kaznišnice je bil premješčen v kaznišnico v Požarevac paznik Milan Mihajlovič. — Za paznika dnevničarja pri kaznišnici v Mariboru je postavilo ministrstvo prav de Vidana Stojanoviča in Dragutina Petroviča, oba poljedelca in Rusne pri Nišu. Francoske štipendije podeli tudi letos francoska vlada jugoslovenskim profesorjem in dijakom. Prošnje na naslov francoskega konzulata je treba vložiti do 25. maja preko rektorata univerze.

Reševanje pojmov. Gradnja šolskega kompleksa v magdalenskem okraju je že toliko napredovala, da so instalacijska dela zaključena. Sedaj bi bila na vrsti oprema dela, pa se za enkrat rešuje vprašanje, kaj spada v pojem »hišne« opreme in kaj v pojem »šolske« opreme.

Kam pojdemo?

Koncert malih harmonikarjev se vrši to nedeljo 17. ob 10.30 v mestnem parku za revne učence vseh mariborskih šol. Prav tako prodaja znakov po mestu. — Prosimo, da jih ne zavrnete. PRK.

Venerine čestilke na opolzkih življenjskih sterzah

Povsod in ob vsakem času jih lahko srečamo, na ulici, v zakotnih lokalih, po beznicah, v hlevih, v okolici Treh ribnikov, v Betnavskem gozdu, v pobreškem borovju, vsepovsod, mlade in že bolj priletne in vsaka izmed njih ima svojo zgodovino. Moralisti in vsi, ki ne poznajo gnolob današnjega življenja, jih obsojajo in se zgražajo nad njihovim »poklicem«. Zdrknile so z opolzke poti današnjega življenja v življenjsko blato in brozgo in prav vse, ki so padle globoko, preklinjajo življenje in svet. Le poslušajte jih, kaj vam povedo, ko jih posamič ali v grupah priženo na policijo, povaljane in blatne, lačne in kuštrave, smrdeče po znoju in hlevskem gnoju. Bolj redke so med njimi, ki dišijo po pudru, kremah in parfemu, oblečene od pete do glave v svilo. Le poslušajte jih, kaj vam povedo vse po vrsti, ki so oškropljene z življenjsko brozgo:

A n i c a je doma iz Slovenskih goric. Ker se je v mladosti »pregrešila«, je morala z doma, da ne bi bila v sramoto svojim bratom in sestrām. Več let je služila za deklo v mestu. Čeprav zadnja dekla pri hiši, si je tudi ona vzela pravico do ljubezni. Ko je on še služil, sta kovala načrte o lepi sreči. Ko pa je izgubil kruh, je postala Anica tatica. Kradla je zaradi

njega. Gospodinja jo je postavila čez noč na cesto. Danes je Anica počestnica. Skri-va se po grmovju okrog Treh ribnikov in je »organizirana«.

J u l č k a je otrok iz mesta. Ko je končala meščansko šolo, je dobila skromno mesto v pisarni. Šef ji je nekoč na uho povedal, da je čedna punčka. Ko se je sprehajala po ulici, so se za njo ozirali fantje. Ni še bila stara 18 let, ko je s svojim zaročencem okusila vse sladkosti življenja. Njuna zaroka se je razdrila. Julčka je pričela romati iz objema v objem. Danes je počestnica. Tudi Julčka je »organizirana«.

V i d i j e 25 let in je bila poročena z državnim uradnikom. Otrok nista imela. Mož je rad veseljačil in postavno ženo Vido je nočno življenje izpridilo. Danes sta ločena in je Vida počestnica.

M a l č k a pa je imela slabo mater in je materin greh prešel na hčerko. Danes sta počestnici mati in hči. Tudi Vida in Malčka sta »organizirani«.

»Organizirane« so vse, ki se pode za moškimi — za kruhom okrog Treh ribnikov, v Betnavskem gozdu, po Kalvariji, po pobreškem borovju. Namen njihove »organizacije« pa je dvojen: s »prisluženim« vzdrževati zanesljive »posredovalce« in sebe, obenem pa so »posredovalci«

tudi na straži na cestah in ob obronkih gozdov in skrivališč. Včasih zadostuje le »kila« ali žvižg in kakor lisice se poskrijejo pred »očesom postave«. Grenak in žalosten je kruh počestnic, toda še tega morajo deliti. Nekatere »boljše situirane« so si znale ustvariti zaupanje lastnikov in lastnic zakotnih lokalov, kar pa seveda ne traja dolgo. Nekoliko na »boljšem« so take, ki imajo svoja privatna stanovanja. In kakor povsod in v vsem na svetu, je tudi med njimi velika »konkurenca«, iz katere se čestokrat rodi hudo sovraštvo še s hujšimi posledicami.

Svobodna ljubezen pa se je zelo razpasla zlasti letošnjo pomlad. Okrog Treh ribnikov in v Betnavski džungli je ob lepih sončnih dneh in v majskih nočeh »v s e ž i v o«. Varnostne oblasti jim posvečajo vso pozornost. Love jih in zapirajo, odgonskim potom jih pošiljajo v domovinske občine, ki niso v Maribor pristojne, a zopet se vračajo in zopet romajo staro pot. Hudomušni Mariborčani pravijo sicer, da jim bo v romantičnem Betnavskem gozdu odklenalo, ker so se tam naselile neke nune, zaradi katerih se bodo morale preseliti, da ne bi vznemirjale nun v njihovi zbrani pobožnosti.

Mrtvaški zvon. V splošni bolnišnici je preminul v 56. letu svoje dobe oskrbnik Franc Tretnjak. Žalujemo naše toplo sočutje!

Današnji trg. Slaminariji so pripeljali 16 vozov svinjine in slanine, kmetje pa 10 vozov krompirja in druge zelenjave, 2 voza jabolk, 4 voze kurilnih drv in 6 vozov lesene in lončene robe. Cene so bile piščancem Din 10—16, kokošim 20—50, racam 15—25, gossem in puranom 30—50, domačim zajcem 5—25, kozličkom 50—100 za komad. Krompirju 0.75—1, čebuli 4—5, kislemu zelju 4, novemu grahu v stročju 7—8 za kg. soljoli 2—4, ohrovtu 1—1.50, glavni solati 1—2, kumarcam 2—5 za komad, jajcem 0.40—0.60 za komad.

Zapisega vojaških novincev je bila večeraj dopoldne na dvorišču vojašnice vojvode Putnika. Po izvršeni prisegi je spregovoril mestni poveljnik general M. Milenković, ki je v krasnih, domoljubnih izjavah pozival vojaške novince k zvestobi in ljubezni do kralja in domovine.

Organizacija krojaških pomočnikov na znanja, da priredi v juliju damski prikronevalni tečaj pod vodstvom učitelja g. Knafelna za vse izučene krojače in krojačice. Prijaviti se je treba 16. in 23. maja v gostilni Horvat, Frankopanova ulica št. 7, od 7.—10. ure zvečer.

Z Ljudske univerze. Prihodnja prireditve v petek dne 22. maja. Gospod prof. Šest režiser ljubljanske drame, bo predaval o novodobni družabnosti.

Vsem gg. lastnikom kavarn, gostiln in hotelov. V protituberkuloznem tednu, v času od 17. do 24. maja 1936 namerava Protituberkulozna liga v Mariboru uvesti v vseh kavarnah, gostilnah in hotelih zbirko s puščico potom inkasantov. Ker je ta pojava nabiralna akcija v korist protituberkulozni borbi in azilskemu skladu PTL, prosimo vse lastnike kavarn, gostiln in hotelov, kakor tudi njihova stanovska združenja, da uvažujejo in podpirajo to nabiralno akcijo, predvsem pa, da ne delajo nabiralcem nobenih ovir. Zastavimo vse sile v tem tednu in službo protituberkuloznega gibanja!

Izpit za vodstvo privatnih trsnic. V smislu pravilnika o opravljanju izpita za vodstvo privatnih trsnic so položili 18. aprila 1. izpit za vodstvo privatnih trsnic: Pregl Josip, Polički vrh Sv. Jakob, srez Maribor levi breg »odlično«, Slavič Feliks, Podgrad srez Ljutomer »odlično«, Zemljčič Fric, Ljutomer, srez Ljutomer »odlično«, Plohl Alojz, Kicar, srez Ptuj »zadostno«, Krameršek Anton, Št. Ilij, s. Celje »dobro«, Nanut Irma, Svibno, srez Krško »odlično«, Brglez Václav, Zg. Ložnica, srez Maribor desni breg »zadostno«, Kunik Peter, Vrhole, srez Maribor desni breg »zadostno«, Žagar Ciril Slov. Konjice, srez Slov. Konjice »prav dobro«, Oz-

mec Stanko, Ilvci, srez Ptuj »prav dobro«, Dvoršak Anton, Ritoznoj, srez Maribor desni breg »dobro«, Farkaš Janez, Dolnjelendavske gorice, srez Dol. Lendava »prav dobro«, Jesenek Ignac, Okoška vas Oplotnica, srez Slov. Konjice »odlično«, Bezjak Franc, Senik, srez Ptuj »prav dobro«, Kraljevska banska uprava je izdala navedenim potrdilo usposobljenosti za uspešno vodstvo privatnih trsnic na podlagi odloka izpitne komisije na bano-vinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru št. 396/36 od 18. aprila 1936.

Jutri vsi na veselico Sokola I.

Gledališke novice. Jutri popoldne otroška plesna prireditev! S svojo plesno šolo (blizu 25 otrok) bo znana zagrebška plesna umetnica Mercedes Goritz-Pavelić izvajala mimo drugih točk Bayerjev balet »Vila lutka«, V delu pred »Vilo lutka« je nekaj sprememb, ki niso javljene na lepakih: od tam javljenih točk ostaneta samo »Pomladni dnevi« ter »Narodna b«. Na novo se vrinejo »Ruski motivi a. in b.« ter »Nežni duo«. Ker je to zadnja letošnja otroška uprizoritev, opozarjamo na predstavo še posebej!

Nočno lekarniško službo imata danes v soboto Minariškova in Königova lekarna, jutri v nedeljo Sirakova in Vidmarjeva, v ponedeljek Maverjeva in Savostova lekarna.

Strelna je udarila predvčerajšnjim v gospodarsko poslopje posestnika Ivana Bizjaka v Prelogah pri Velenju, ko je tam razsajala huda nevihta. Ker je bilo gospodarsko poslopje krito s slamo in leseno, je bil ves trud gasilcev, da bi ga rešili iz ognjenega objema zaman. Poslopje je pogorelo do tal in so z največjo težavo rešili domači nekaj gospodarskega orodja. Škoda znaša 40.000 Din in je deloma krita z zavarovalnino.

Že svojčas smo poročali, da je finančni minister dovolil tvrdki Motoroil družba z o. z., Maribor, da sme v svojem mešališču v Mariboru mešati bencin z alkoholnim dehidratom. Sedaj sporočamo dodatno k temu še sledeče: Mešališče se nahaja na skladišču tvrdke Motoroil v Mariboru, kjer se meša v podjemni rezervar bencin z alkoholnim dehidratom. Mešališče je bilo komisijonirano po komisiji ministrstva financ in Finančne direkcije v Ljubljani, ki je ugotovila, da kar najbolje odgovarja vsem predpisom. Dne 2. t. m. je tvrdka Motoroil prvič v svojem mešališču mešala bencin z alkoholnim dehidratom. Pri tem je bila navzoča uradna komisija, sestojeca iz odposlanca finančnega ministrstva, šefa glavne finančne kontrole v Mariboru, gospoda Feliksa Vehovca in preglednika, gosp. Račiča. Novo mešališče je velika pridobitev za Maribor, ker je edino izvenkrateško mešališče v Sloveniji, ki dobavlja

najboljši bencinsko mešanico, kakršne dosedaj pri nas ni bilo mogoče dobiti. — Glasom uradne analize se je ugotovilo, da je specifična teža nove mešanice o. 739 in ima s tem mešanica tvrdke Motoroil isto specifično težo, kakor jo ima drugod čisti bencin. Potrebne železne rezerve za mešališče je zgradila Splošna stavbna d. d. v Mariboru. Alkoholni dehidrat dobiva tvrdka Motoroil od domače tovarne špirta »Union« v Ljubljani. Ob tej priliki opozarjamo ocnj. avtomobiliste, da ima tvrdka Motoroil najboljši in najlažji čisti bencin kakor tudi najboljšo in najcenejšo mešanico.

Kako bo z vremenom. Močno oblačno, na letnem telovadišču Koseskega ulica

od časa do časa sončno, najvišja temperatura izpod 20 stopinj. Tako pravi dunajska vremenska napoved.

Razne vesti

RAZPUST NELEGALNEGA DRUŠTVA.

Policijska uprava v Zagrebu je s svojim odlokom z dne 8. maja t. l. pod števil. 14568 prepovedala na podstavi naredbe Banske uprave Savske banovine vsako delovanje »Centralnemu komitetu akcionih odbora za zaščito kožarsko-preradi-vačke radinosti u Kr. Jugoslaviji« s sedežem v Zagrebu in Akcijskem odboru v Zagrebu. Prepoved je izrečena iz razloga, ker se navedena združenja niso držala zakonskih predpisov, niso imela potrjenih pravil niti od policijske, niti od strokovne oblasti, ter so delovala in poslovala brez kakršnegakoli odobrenja oblasti. Radi tega jih je oblast smatrala kot nelegalna združenja in jim prepovedala vsako nadaljnje delovanje. Odlok policije o prepovedi delovanja je takoj izvršen ter je večeraj bila izvršena hišna preiskava pri tajniku Centralnega komiteta Milanu Čupaku, drugače referentu Obrtne komore v Zagrebu. Zaplenjen je tudi društveni arhiv. Predsednik razpuščenega nelegalne organizacije je bil Julij Jakli, usnjarski industrijalec iz Karlovca, tajnik Feliks Neumann, trgovec obutve iz Zagreba, blagajnik pa ing. Richard Neumann, prokurist usnjarske trgovine Hertmann v Zagrebu. Ta nelegalna organizacija se je obračala tudi na posamezne občine v obliki polslužbenih aktov zahtevajoč, da občine povišajo trošarino in uvoznino na obutev firme Bata, ter je s tem skušala onemogočiti konkurenco članom svojega združenja in nizko ceno čevljev.

Ptujske novice

Iz politične službe. Srežki podnačelnik g. dr. Josip Tomšič, ki je premeščen iz Ptujja v Krško, je odšel v petek 15. t. m.

Kakor stari tako mladi, je opereta polna smeha, katere se bo vprizorila danes večer ob 20. uri v dvorani br. Renčelja na Pobrežju. Priredi Sokol Pobrežje. Go-stuje dram, odsek Sokola Studenci. So-deluje 30 oseb, salonski orkester »Drave« in pevsko društvo »Enakost«. Torej pri-dite vsi »Kakor stari tako mladi«. Na svidenje!

Pamenki pod lipo

V. F., iz bližine pod Kalvarijo. Dragi prijatelji! Zelo ste me spravili v zadrego z vprašanjem, kaj je s tistimi novimi kandelabri na Slomškovem trgu pred hišami kapiteljskih gospodov. Dobro mi je znano, da je tam pri vas egiptovska tema in tudi še marsikje drugod na mariborski periferiji. Tudi sem poučen, da je tema vzdolž lepe sprehodne ceste proti Kalvariji in tam naprej nekaterim prav dobrodošla. Jasno je, da bi tamkaj bili takšni kandelabri v svrhu preprečenja raznih dogodkov prav dobrodošli in nujno potrebni. Žal, pa ni jasno, kakor tudi vam ne, kakor razvidim iz vašega dopisa, ki mi ga žal iz gotovih razlogov ni mogoče objaviti, zakaj so ti kandelabri bili potrebni ravno tamkaj pred hišami kapiteljskih gospodov.

M. P., Studenci. Kar se tiče dolžnega in obveznega razobešanja zastav Vam morem le toliko pojasniti, da so lišni posestniki dolžni razobesiti svoje zastave ob državnih in narodnih praznikih. Glede ostalih stvari mi ni topogledno nič znanega. Sličnih pisem sem prejel te dni več, na katere skupno s tem odgovorjam.

Jurč Frnikola, Maribor. Vaše pisanje me je zelo začudilo. Kakšen pomen ima namreč mestni tiskovni urad, je meni, da si novinarju, ravno tako ali pa še manj znano, kakor Tebi, dragi tovariš Jurč Frnikola.

Tinček s Pobrežja. Resnici na ljubo Vam morem sporočiti, da o kakšnih od-pustitvah na rotovžu v zadnjem času ni nikakršnih točnih informacij. Znano mi je samo, da je bilo v zadnjem času več novih nastavitvev. Pač pa je bilo pri Mest-nih podjetjih, in to je menda prišlo do Vaših ušes, v zadnjem času milostno do-voljenih nekaj »dopustov«. O teh »dopu-stih« pravijo, da so posebne vrste. Mo-

vstopnine ni!

rem Vam pa le toliko pojasniti, da kro-žijo po rotovških hodnikih glede tega najrazličnejše govornice in komentarij.

F. K., mariborska okolica. O tistem slavnem haloškem napisu sem tudi jaz nekaj slišal. Več zanimivega prihodnji četrtek ob navadni uri. Tedaj Vam bom na-drobil nekaj interesantnih novic. Dotlel si pa primerno brzdajte svoj firbec.

To in ono. K notici »Odpadli« so od ka-toliške cerkve — v zadnji števil. Nedelje: N. N. in N. N. — z dodatnim citatom iz sv. pisma: — »Bratje moji! Če kdo iz-med vas zajde od resnice in ga kdo spre-obrne naj vé, da kdor obrne grešnika od njegove krivice poti, reši njegovo dušo smrti in pokrije obilo grehov.« (sv. Ja-kob 5, 69, 26.) je pripomniti samo to, da je N. N., kar se tiče katoliške Cerkve, spremenila samo rimsko s staro popolno-ma soglašajoč s citatom iz sv. pisma (sv. Jakob 5, a ne 69 in 26, kar očitno po-mota, temveč 5, 19, 20.). F. Š.

na svoje novo službeno mesto. Dr. Tomšič si je pridobil s svojim korektnim na-stopom zaupanje in spoštovanje vsega prebivalstva ptujskega sreza.

Pekumenske novice

Polovična železniška vožnja v Mursko Soboto. Ob priliki svečane otvoritve no-vega igrišča SK Mure, stadiona Viteške-ga kralja I. Ujedinitelja, pod visokim po-kroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. dne 28. junija 1936 bodo imeli vsi udele-ženci polovično vožnjo na brzih in oseb-nih vlakih. Potniki, ki hočejo izrabiti to ugodnost, kupijo pri odhodu celo karto in tiskovino (Obr. K. 13), s katero se bo-do lahko brezplačno vrnili. Tiskovine se bodo žigosale dne 28. junija na stadionu. Gornja ugodnost velja od 24. junija do 3. julija t. l.

Kevavi Maroka!

»Da, gospodar, če mi ga zaupaš!« je rekel jezdec.

— Nato sem brez besed stopil li kovčku, ga odprl in se obrnil proti Abd el Kimu. Dolgo sva se gledala, a nato sem rekel:

— »Kaid od aluhsen asa! Prihrani to naporno delo staremu šejhu in naštej temu poštenemu slugi 600 dukatov.

Abd el kim se je globoko priklonil, stopil k prizrosti blagajni in pričel šteti zlatnike. Medtem se skrivajo opazoval Juana

Gonzalesa in zapazil, kako se mu bleste oči ob pogledu na zlato.

— Nekoč je prišel k meni brez spremstva. Pritoževal se mi je, da bo kmalu zapustil vojsko, ker v njej ni zadovoljen.

— Čutil sem, da je prišel moj čas. — Skrbno sem zaprl za seboj vrata in mu tiho rekel:

— »Nameravaš zapustiti vojsko? Imam zlata, s katerim ti izpolnim vsako najmanjšo željo. V tvojih rokah se nahajajo vsa skladišča orožja v Melilli. Prodaj nam ga!«

— Juan Gonzales se je dolgo časa boril z vestjo. Znoj mu je curčil po licu in v grlu ga je nekaj dušilo. Pa se je zdr-

nil, vstal je s svojega mesta in rekel:

— »Daj mi zlato!«

— Odprl sem kovčeg in odvrnil:

— »Evo, vzemi sam!«

— Kakor se tiger vrže na žrtev, se je pognal na kovčeg in začel z dukati polniti svoje žepe. Ko je nagrabil dovolj zlata, je zajahal konja in z bliskovito naglico zdirjal v pravcu Melille.

— Nekaj dni nato se je vrnil. Na nagnanem obrazu sem razbral zadovoljnost.

— Prišel sem ti povedat, da se pirotehnika v Melilli nahaja izven mesta na čisto osamljenem kraju okolice in da jo stražijo le vojaki iz domačinske čete. Po-

brigaj se in podkupi svoje sinove, potem pa delaj, kar hočeš.

Vzhičen sem bil nad tem uspehom. Načelo sem prepustil Abd el Krimu, da vso stvar pripravi. V noči med 9. in 10. januarjem 1919. leta je podpolkovnik Juan Gonzales predal mojim ljudem 3000 pušk, 100 zabojev streliva in štiri strojnice. Razen tega smo našli 100 kamel, na katerih smo prenesli te stvari v Zoho el Arbus.

(Dalje sledi.)

Veselo slovensko leto „Večernik“!

Elegantno in poceni se oblačite z MACUNOVO konfekcijo

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22. naproti trdnici V. Weigl. 9-1

JOS. TICHY IN DRUG
Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpolnjuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestenecv, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

GOSTILNA MANDL
ob vsakem dnevnem času ocvrte piške, prvovrsten pekerčian-muškatelce, ribizelnovo vino. 2387

STAVBEN LES.
deske vseh vrst ter poljčanski pesek po najnižji ceni pri Viljemu Ehrlichu, Studenci, Sokolska 18. 2386

JEDILNE IN SPALNE SOBE.
sperane, politirane, pleskane ter kuhinjske, najmodernejše opreme po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara, Aleksandrova 48

ENTLANJE
1 m Din 1.-, Azur 1 m Din 2.- in za izdelavo vsega perila po meri se priporoča Marica Petrovič, Maribor, Frankopanova 51. 2186

Din. 6.- svilene hlačke na prodaj pri **TRPINU,** Vetrinjska 15. 2261

MILOSTIVA!
Vaš krznem plašč čez poletje najskrbneje shrani krznar Semko, Gosposka ul. 37. Obenem ga za polovično ceno popravi in modernizira. Plačljivo šele v jeseni pri prevzemu. 1965

KAM V NEDELJO?
V Laznico v gostilno Doblječkar, kjer dobite pristna pekarska vina, sveže pivo ter razna jedila po zmernih cenah. Se priporočata U. K. Doblječkar. 2381

DOBROIDOČO GOSTILNO
z inventarjem na prometnem mestu (abonentu) da v našem. Naslov v upravi »Večernika«. 2400

TOMŠE-PEKRE
v nedeljo, 17. maja koncert železničarske godbe vodstvom kapelnika g. Schönherrja. Ples. Dobro domače vino od Din 8.- naprej. 2494

Halo! Halo!

KAM PA JUTRI?
Na vrtno veselico, ki bo v gostilni Šober v Košakih. Začetek ob 15. uri. Vstop prost! V slučaju slabega vremena bo veselica, dne 24. maja. Igra 1. godbeno društvo tekstilnih delavcev v Mariboru. Za razna topla in mrzla jedila, kakor tudi ocvrte piške dobro kapljico in sveže pivo iz sodčka je preskrbljeno. Za obilen obisk se priporoča gostilničar. 2408

Pozor! Dobro vpeljana MESNICO
na prometni cesti, takoj oddam z vsem inventarjem. Naslov v upravi »Večernika«. 2426

HALO! HALO!
V nedeljo v gostilno Hartberger, prej Rechberger, Studenci, Kralja Petra cesta 41. Prvovrstna godba, pekarsko vino, mrzla in topla jedila, ocvrta piščanci. Za obilen obisk se priporoča gostilna Hartberger. 2431

Jutri v nedeljo **KONCERT.**
Meso in klobase iz kible v gostilni Mras, Studenci. 2432

ZA BIRMO
so zelo praktična darila male ročne torbice in denarnice v veliki izbiri in po nizki ceni pri Kravosu, Aleksandrova c. 13. 2433

Čigav je velik, rjav **VOLČJAK?**

Lastnik naj pride po njega na Koroško cesto 27. 2443

V NEDELJO 17. MAJA
otvoritev krasnega gostilniškega vrta gostilne Kren, Pobrežje. Vabi Klemenšak. 2449

Službo dobi

PRIDNO KUJARICO
z večletnimi izpričevali, ki opravlja tudi vsa druga dela, sprejemem. Naslov v upravi lista. 2369

KROJAŠKI POMOČNIK
za velike komade prvovrsne izdelave se sprejme takoj, istotam se sprejme popolnoma samostojna krojačica prvovrstna moč, s finim nastopom za novo urejeno dansko modno krojaštvo. Vprašati v manufakturni trgovini A. Kumperščak, Studenci, Aleksandrova 48 (blizu cerkve Sv. Jožefa). 2382

VAJENCA
za slikarsko obrt sprejemem. Miklošičeva ul. 2 ali Slovenska, poleg tovarne Neger. 2440

Stanovanje

ODDAM SOBO IN KUHINJO
istotam prodam dobro ohranjeno pohištvo. Cankarjeva 5. Studenci. 2380

DVOSOBNO STANOVANJE
z verando oddam v najem. Vprašati gostilna »Šramec«, zraven magdalenskega parka. 2407

GOSPODA
sprejemem v vso oskrbo. Korošičeva ulica 4, pri lišnici. 2441

DVE SOBI
s štedilnikom takoj oddam. Studenci, Aleksandrova c. 17, pri malem mostu. 2447

LEPO SOBO IN KUHINJO
oddam s 15. junijem. Naslov v upravi »Večernika«. 2448

Prodaj

PRODAM ČRN PIANINO,
skoraj nov. Vprašati Tattenbachova 5 v pisarni. 2378

Poceni napredaj tri dvojna **OKNA**
z lesenimi oboknicami. Studenci, Ciril-Metodova 14. 2388

PRODAM OTROŠKI VOZIČEK,
globok za Din 200.-. Naslov v upravi »Večernika«. 2390

OTROŠKI VOZIČEK
poceni napredaj. Naslov v upravi »Večernika«. 2396

OPALOGRAPH
na prodaj. Naslov v upravi. 2412

PRODAM SPALNICO,
novi pleskano. Obrežna cesta 43, Studenci. 2415

KLAVIRSKÉ HARMONIKE
s registrom, nove, ugodno na prodaj. Poizve se v fototelefonu Franc Gebele, Maribor, Dvořakova cesta 10. 2429

RADIO APARAT
Ingelen Ultra-Super, 5+1. cevni, izredno dober, prodam. Ponudbe na Avsič L., Ptuj.

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
oddam. Eventuelno s hrano. Betnavska c. 68. 2416

Prazno, separirano, solučno **SOBO**
v bližini parka oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 2430

SOBO
oddam, separirano, prazno (s štedilnikom). Plinarniška ul. 1, Lorber. 2435

SOBO S HRANO
in posebnim vodom oddam. Vrbanova 28, pritličje, desno. 2436

SOBO
s posebnim vodom oddam. Kolodvorska 3-II, na hodniku 7. 2439

ODDAM SOBO.
Tattenbachova 20-II, levo, vrata 9. 2413

Posest

ENODRUŽINSKA HIŠA
s 600 m² zemlje napredaj. Pobrežje, Lovska ul. 19. 2391

Družinske hiše, vrt od 10.000, vile, mestne hiše od 70.000, posestva Kamnica, Bresternica, Marjeta od 30.000 Dinarijev naprej. **Parcele Pekre** 5 Din. Gostilne, pekarije, graščine prodaja Posredovalnica Maribor, Slovenska ul. 26. 2406

NOVA DRUŽINSKA HIŠA
1100 m² zemlje zelo poceni napredaj. Hostejeva ul. 35. Zg. Radvanje. 2414

DRUŽINSKO HIŠO
z vrtom prodam. Frankopanova 6, Pobrežje-Maribor. 2398

NOVOZGRADBA
soba, kuhinja, vrt, 6500. — Hiša v Studencih, 2 sobi, kuhinja, velik vrt, 45.000. — Hiša v centru, 9 stanovanj, 150.000. — Vinogradno posestvo v Pekrah 85.000. — Posestvo, 8 oraloj, s valčnim mlinom, pri mestu, Din 160.000. — Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 2410

NOVA HIŠA
z 1 sobo, kuhinjo, vrtom itd., v Rošpolu, Kamnici pri Mariboru, za 10.000 Din napredaj. Ponudbe pod šifro »Za upokojenca« na upravo »Večernika«. 2434

Gandi sandale že od Din 29.- naprej

Službo išče

KUHARICA
z letnimi izpričevali želi premeniti službo. Vodnikov trg 3-b. 2397

Lokal

LOKAL
takoj oddam. Studenci, Aleksandrova 45. 2425

Zgubljeno

ZGUBILO
se je zeleno, novo krilo od začetka Pobreške c. skozi Magdalenski park. Najditeč naj ga vrne v Delavski 14 pri hišniku. 2401

SPOMNITE SE CMD!

NAZNANILO!

Usojam si s tem vljudno obvestiti cenj občinstvo, da sem prevzel z današnjim dnem trgovino z damskim modnim perlom, pleteninami in drugim kratkim blagom od gosp.

Mare Kumše v Stolni ulici št. 1
ter prosim, da podelite tudi meni enako zaupanje, kakor prejšnji lastnici.
Zagotavljam Vas najcenejše in najvestnejše postrežbe.
Z odličnim spoštovanjem **Stefan Ketiš.**

Citajte „Večernik“

OTVORITEV NOVE TRGOVINE!

Naznanjamo cenjenemu občinstvu, da bomo otvorili v ponedeljek, dne 18. maja v hiši **Koroška cesta 18** filijalko naše zaloge koles, sestavnih delov za kolesa, motornih koles, šivalnih strojev, žarnic ter vseh drugih elektrotehničnih predmetov. Obenem sporočamo, da smo ponovno znižali cene priznanim pokrovanim kolesom znamke „Wanderer“. — Najugodnejši plačilni pogoji in najsolidnejša postrežba.

Franc Lepoša, d. z o. z.
Maribor, Aleksandrova cesta 39

POSOJILNICA

R. Z. Z O. P.

MARIBOR, NARODNI DOM
USTANOVljena LETA 1882

Stanje hranil. vlog blizu 60 milijonov Din
Rezervni sklad nad 10 milijonov Din

*

Sprejema hranilne yloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Vinoč Sturm

Počehova

blizu opekarne toči sortiran **rizling**

Oglašujte!

12.- 4542-03

49.- 2491-14

39.- 2962-63

29.- 3564-31

79.- 1195-52

99 1405-29

59.- 2967-000

79.- 2927-84

Za maj

Rata

INDANTHREN BLAGO ZA DEČVE prinaša TEKSTILANA BÜDEFELDT

OTVORITVENO NAZNANILO

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem s 1. majem 1936, skupno s tehničnim vodjem g. **Otonom Abelom**, otvoril trgovino pod firmo

„ELEKTROINSTALACIJA“

Pintarič Pavel

koncesionirano elektrotehniško podjetje

Maribor, Vetrinjska ul. 22
Telefon 27-14

Opirajoč se na dolgoletne izkušnje v tej stroki, prosim cenj. občinstvo, da se pri nakupu posluži mojega podjetja. Potrudil se bom s solidnim delom in ravnotakimi cenami izkazano mi zaupanje vsakčas dokazati.

Pintarič Pavel

Maribor, Vetrinjska ulica 22 - Telefon 27-14

Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte Vam odstranimo brez bolečin ter strokovniško zmasiramo noge v naši pedikuri.

Obiščite nas, prepričate se!

NEGA NOG Din 10.—, Maribor, Aleksandrova c. 7.

Rata
2366

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Paltauf Krčevina

(Aleksandrova 27)

toči vino od 5 litrov naprej à Din 6.— dnevno do 7. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih samo do 1. ure popoldne.

NAZNANILO!

Vljudno naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prevzel s 15. majem t. l. od gosp. Filipa Reiserja njegov najmodernejšo opremljen

Brivski in damsko frizerski salon v Mariboru, Dvorakova ulica št. 10
hiša gosp. Bela, nasproti kavarne „Orient“.

Zahtevam, da bom cenjene obiskovalce točno in v vsakem oziru popolnoma zadovoljil ter se najvljudneje priporočam

z odličnim spoštovanjem

ANTON VESELKO, FRIZER.

Darujte za Pomožno akcijo!

Vložne knjižice Prve hrvatske štedionice do Din 3000.—

vzamemo pri večjem odkupu blaga po dogovoru v račun.

Manufakturna trgovska hiša

Dolček & Marini
Maribor, Gosposka ulica 27.

RANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglišču Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, pri Južnostajerski hranilnici